

Organisasjon for fiskerettshavere i lakse- og sjøaureførende vassdrag

Postadresse:	Postboks 9354 Grønland N-0135 Oslo
Kontoradresse:	Schweigaardsgate 34 C, Oslo
Telefon:	2205 4553/ 4502 1637
Telefax:	2217 1787
E-post:	post@lakseelver.no
Org nr:	971281693
Bankgiro:	8101 05 37886
Internett:	www.lakseelver.no

Fiskeri- og kystdepartementet
Pb. 8118 dep.
0032 Oslo

deres ref;

vår ref; 091191

Oslo; 18.11.2009

Høringsvar til nye bestemmelser om torskeoppdrett

Norske Lakseelver (NL) viser til høringsbrev av 18.08.09, og vil med dette komme med kommentarer til nye bestemmelser om torskeoppdrett. Vi støtter alle forslagene fra FKD som fremmes i høringen, herunder mulighet for å stoppe tildelinger av nye konsesjoner, begrensede tildelingsrunder, fredning av gyteområder for villtorsk mot torskeoppdrett, krav om driftsplaner, krav om kontroll av nøter og krav til overvåkingsfiske.

Vi vil fremheve at gitte konsesjoner må inndras dersom de ikke er tatt i bruk innen 3 år. Målet om 0-utslipp av og yngel innen 2015 må også følges opp.

Vi mener imidlertid at bestemmelsen må bli mer omfattende:

- Forbud mot torskeoppdrett i de nasjonale laksefjordene.
- Konsesjonsstopp inntil strukturen i norsk oppdrett (særlig laks) er reorganisert (jfr. de svært dramatiske høye lakseluskonsentrasjonene og det økende problemet med multiresistent lakselus).

Her må føre var-prinsippet i forholdet til strekt truede og sårbare villaksbestander vektlegges, hvor det i Soria Moria II understrekes Norge har et særlig internasjonalt ansvar for å ta vare på den atlantiske villaksen (Soria Moria II, s. 57). Som en viktig premiss for vurderingen om et område tåler flere oppdrettskonsesjoner må den årlige rapporten om bestandsstatus for norske villaksbestander fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning legges til grunn. Er laksebestandene svake eller truede må oppdrettsnæringen vike.

Bestanden av atlantiske villaks er i dag nede på et historisk lavmål (ca. 80 % reduksjon av bestanden ift. 1970-åra), og av de gjenværende bestandene hører nærmere 50 % av laksen hjemme i norske elver, og følgelig er villaksen en av to norske ansvarsarter. Men også hos oss er bestandene totalt sett vesentlig redusert de siste tiåra, og da særlig i områder med mye oppdrettsvirksomhet.

Årsakene til tilbakegangen i villaksbestandene er flere, men økt dødelighet i sjøfasen er av stadig flere forskningsinstitusjoner og fagorgan pekt på som hovedårsaken. Her er samlede oppdrettsnæringa den viktigste menneskeskapte trusselen for villaksen.

Norge har gjennom sin tilslutning til NASCO-konvensjonen (internasjonal konvensjon for å verne om laksen) og St.prp. nr. 32 om vern av villaksen mm. et spesielt internasjonalt ansvar i å bevare den atlantiske villaksen. Dette må følges opp gjennom forvaltningsvedtak fattet av alle departementer, direktorater, tilsyn og kommuner både i vassdrag og i sjø (fjord/kyst/hav). Norske Lakseelver jobber aktivt for at hensynet til villaksen skal vektlegges og følges opp i praktisk naturforvaltning, og som organisasjon for rettighetshavere i vassdrag tar vi selv mange viktige forvaltningsgrep for å styrke laksestammene. Utfordringen for villaksen er at mange av de største truslene møter den i sjøen. Norske Lakseelver engasjerer seg i saker som påvirker laksens overlevelse i hele dens leveområde, og er i mot ny og eksisterende virksomhet som påvirker villaksen negativt.

Oppdrett av torsk/hyse vil ha negativ effekt på villaks ved spredning av sykdommer og parasitter som bl.a. skottelus, rømming, forurensning fra anleggene og andre framtidige negative konsekvenser (næringen er ung, og kunnskapen om negative miljøeffekter er lav). Videre må miljøeffektene av disse anleggene sees på i en større sammenheng fordi presset på villaksen utenfor laksefjorden har økt dramatisk bl.a. på grunn av svært høy tetthet av oppdrettsanlegg for laks/ørret. Derfor bør all oppdrettsvirksomhet i nasjonale laksefjorder fjernes og forbys.

Norske Lakseelver viser til vedtak i Stortinget om opprettelse av Nasjonale laksefjorder, og følgende pressemelding fra Miljøverndepartementet ved denne opprettelsen:

”Dette er et av de viktigste tiltakene i regjeringens samlede politikk for å bedre vernet av villaksen. Jeg er svært fornøyd med at ordningen med nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder nå er fullført, sier miljøvernminister Helen Bjørnøy”

”I de nasjonale laksevassdragene vil det ikke være tillatt med nye tiltak og aktiviteter som kan skade villaksen, og eksisterende virksomhet vil bli underlagt særskilte krav til rømmingssikring og sykdomskontroll. Disse reglene vil bli noe strengere enn de som gjelder i dag. Større inngrep i munningsområdene og virksomhet med risiko for alvorlig forurensning er heller ikke tillatt. Laksebestandene i de nasjonale laksevassdragene skal prioriteres med hensyn til andre tiltak for villaksen”

Mange laksebestander er svake og må bygges opp igjen. I den forbindelse vil økt dødelighet i sjø pga. sykdomssmitte og predasjon være svært uheldig. Målet er å få mer villaks i elvene for bl.a. å bevare arten, legge til rette for allmennhetens mulighet til å drive sportsfiske og for å utvikle laksefisketurisme som en viktig næring med betydelig lokal verdiskaping og sysselsetting. Vi ser derfor med stor bekymring på en eventuell økt oppdrettsaktivitet for torsk/hyse like ved utløpene av de nasjonale laksevassdragene. Lus vil angripe laksesmolten om våren, og rømt oppdrettsfisk vil øke tettheten av predatorfisk som spiser smolt på vei ut mot havet. Fra før av er tapet av smolt for stort i munningsområdene om våren pga. bl.a. torsk. Dette problemet vil selvsagt forsterkes med økt bestand av rømt oppdrettstorsk, og rømming av torsk fra oppdrettsanlegga er et økende problem.

Oppdrett av torsk påvirker også den lokale stammen av torsk svært negativt bl.a. ved spredning av sykdommer og parasitter, samt genetisk innblanding ved at torsk gyter i mærd og rømming generelt. Det er bl.a. dokumentert et stort omfang av deformert rømt oppdrettstorsk, liten men til dels gytmoden, i den delen av Romsdalsfjorden som er definert som nasjonal laksefjord.

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Daglig leder